

Motstånd mot ockupationen

DET PALESTINSKA FOLKET har alltid gjort motstånd mot den israeliska ockupationen, men det var först 1987 som det kokade över och man kunde samlas i ett organiserat enat motstånd, den första Intifadan. Det upprättades folkliga kommittéer i byar, städer och flyktingläger som planerade protesterna. Motståndet byggde på principer om ickevåld och civil olydnad och större delen av befolkningen deltog på något sätt. De vägrade betala skatt, bojkottade israeliska varor och ockupationsmaktens myndigheter och det hölls regelbundet strejker som slog mot den israeliska turistindustrin. Palestinierna vägrade arbeta på bosättningarna eller i den israeliska administrationen. Dagligen arrangerades massdemonstrationer där kvinnor, män och barn deltog och den då förbjudna palestinska flaggan syntes överallt på de palestinska områdena.

Palestinierna var enade och stolta över att tillsammans kunna göra motstånd mot en militär ockupationsmakt. Bilder av hur israeliska soldater sköt rätt in i folkmassor och hur civila palestinier misshandlades kablades ut över världen. Varhelst det dök upp israeliska militärfordon, möttes de av stenar och brinnande bildäck. Det var stenar mot automatvapen, och många barn och ungdomar träffades av militärens kulor. 80 000 palestinier fängslades, över 1 000 dödades och många skadades för livet. Rädda Barnen kom ut med en rapport som visade att soldaterna medvetet siktede mot demonstrerande barn och ungdomar och Israels dåvarande försvarsminister Yitzhak Rabin blev känd för att ha uppmanat soldater att bryta armar och ben på stenkastarna. Världen vaknade.

Intifadan som ett enat uppror där alla deltog, dog ut i och med undertecknandet av Osloavtalet 1993. Åsikterna om huruvida det skulle leda till fred var naturligtvis delade, men hoppet levde hos många att det var ett steg på vägen mot bildandet av en oberoende palestinsk stat, även om de mest kontroversiella frågorna var olösta. Andra menade att Yassir Arafat hade sålt ut palestinierna.

Någon fred blev det inte. Israel upphörde aldrig med att bygga bosättningar och istället för ökad frihet fick palestinerna se sin rörelsefrihet inskränkas av vägspärrar och bosättarvägar. Anta-

Foto: Jamal Arouri

let bosättare fördubblades under tiden fredsprocessen pågick. Situationen på de ockuperade områdena förvärrades hela tiden och 1993 utfördes den första palestinska självmordsattacken. Självmordsattackerna var till en början riktade enbart mot militära mål, men senare riktades de även mot civila israeler.

År 2000 utbröt den andra palestinska Intifadan. Det var den försämrade situationen på ockuperad mark som var orsaken och droppen som rann över var när Ariel Sharon den 28 september besökte moskéområdet i Östra Jerusalem tillsammans med tusentals poliser med dragna vapen. Denna provokation ledde till kravaller och ett nytt uppror.

I början använde man samma metoder som under den första Intifadan, det ordnades marscher och massdemonstrationer och soldaterna möttes återigen av stenkastande ungdomar.

Den här gången använde den israeliska armén ännu mer våld än vid första Intifadan för att slå ner protesterna. Våldet blev värre och värre och allt mer avancerade vapen sattes in, såsom stridsflygplan och stridsvagnar. Israel började med utomrättsliga avrättningar av palestinska ledare med missiler från attackhelikoptrar och trots omvärldens protester dödades 100 personer genom olagliga likvideringar. Palestinierna hade ingen armé, men det fanns en del vapen och de som hade tillgång till en kalashnikov eller granat använde dem och några palestinska grupper utförde självmordsattacker inne i Israel.

Våldet kulminerade från israelernas sida under "Operation Skyddssköld" som gick ut på att återockupera alla palestinska städer. I det tätbefolkade flyktinglägret i Jenin gick armén in med tusentals soldater och bulldozrar uppbackade av apachehelikoptrar och F16-plan. Stora delar av lägret lades i ruiner och många dödades. Man gick brutalt fram i alla städer, införde utgångsförbud, raserade byggnader och vandaliserade lokaler tillhörande organisationer och myndigheter. Hus demolerades och odlingsmark konfiskerades. Armén gav sig på Arafats högkvarter som förstördes och belägrades.

Palestinierna har aldrig haft någon framgång med väpnat motstånd och i dag är det få som förespråkar det, även om ett ockuperat folk enligt internationell rätt har rätt till det. I dag är det återigen det ickevådliga motståndet som växer. Det har aldrig försvunnit helt, men styrkan och enigheten har varierat genom åren. I dag pågår många initiativ för att få tillbaka känslan från den första Intifadan, där alla kunde delta i motståndskampen. Icke våldsdemonstrationer hålls regelbundet i byar och städer och allt fler ansluter sig till arbetet med BDS, bojkott, desinvestering och sanktioner.

Den här tidningen handlar främst om alla de människor som kämpar för fred och rättvisa. Det är de som är ljuset i mörkret, hoppet för framtiden.

Anna Wester